

БЕЛАРУСКИ

ГАЗЕТА УЗНАГОРОДЖАНА ГАНАРОВАЙ
ГРАМАТАЙ ВЯРХОУНАГА САВЕТА
БССР

ЧАЦВЕР

1 снежня

1994 года

№ 12(1717)

ГАЗЕТА БЕЛАРУСКАГА
ОРДЭНА

ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА

УНІВЕРСІТЭТ

● НА УСЁ ГОРЛА

Віншуем Цімура і яго каманду!

II месца на конкурсе расійскага тэлебачання «Amico Veritas» (сябар ісціны) занялі студэнты 5-га курсу юрыдычнага факультэта. У гэтым конкурсе прымалі ўдзел юрысты вышэйшых школ з Расіі, Украіны, Літвы і Беларусі.

Некалькі слоў пра двух удзельнікаў каманды, з якімі мы сустрэліся, — Цімура Сысуева (капітан каманды) і Паўла Латушку.

Цімур Сысуеў калі да васьмага класа і займаўся якой-небудзь грамадскай работай, то потым, па ўласнаму выразу, стаў «дафеністам-нігілістам». Хоча займацца і займаецца чыстай юрыспрудэнцыяй, не змешваючы яе з палітыкай. Таму што лічыць, што юрыст у палітыцы — гэта мёртвы юрыст. На пытанне, чаму ў камандзе няма жанчын, адказаў, што ўсе існуючыя прафесіі — «больш мужчынскія», апроч выхавальнай работы.

Любімыя кнігі — «Майстар і Маргарыта», «Злачынства і пакаранне». Любімая пастаноўка — «Карміна Бурана».

Павел Латушка падчас вучобы ў школе напісаў сачыненне, якое ўзбударажыла ўвесь педагагічны калектыў. У ім ён уяўляе сябе генсекам і, натуральна, выводзіць краіну з эканамічнага крызісу. На дадзены момант ягоныя славалюбныя намеры — не меншыя: Павел Латушка хоча стаць Прэзідэнтам.

Любімая кніга — «Каласы пад сярпом тваім», спектакль — «Ажаніцца — не журыцца».

М. ГУЛЯЕВА

На фотаздымку: Цімур (у цэнтры) і яго каманда.

Фота Аляксея Супруна.

● НЯСЦІПЛАЕ ПЫТАННЕ «КАЛІ Я ЧУЮ ЭПІТЭТ «СВАБОДНЫ» ДА СЛОВА «ПРАФСАЮЗ», АДРАЗУ ПАЎСТАЮЦЬ ПЫТАННІ...»

Нядаўна адбылася сустрэча прафсаюза на акцыя Беларусі з прэзідэнтам рэспублікі Лукашэнкам. На ёй прысутнічаў і Анатоль Васільевіч Паўлаў, старшыня прафкама супрацоўнікаў БДУ. Дарэчы, у кастрычніку гэтага года на спрэздачна-выбарчай канферэнцыі супрацоўнікаў універсітэта яму даверылі ўзначальваць прафкам яшчэ на пяць гадоў.

— У нас цяпер новы прынцып фарміравання прафкама. Палова членаў — старшыні прафбюро факультэтаў і буйных падраздзяленняў, другую палову выбіралі. Усяго ў прафкам увайшло 34 чалавекі.

— Анатоль Васільевіч, скажыце, калі ласка, як Вы ставіцеся да свабодных прафсаюзаў?

— Калі я чую эпітэт «свабодны» да слова «прафсаюз», адразу паўстаюць пытанні: свабодны ад каго, незалеж-

ны ад чаго, на якія сродкі існуе і якімі метадамі збіраецца вырашаць свае праблемы? Сродкі, на якія існуе, напрыклад, наш прафсаюз, вядомыя — 1% ад заробку. Дарэчы, наша універсітэцкая арганізацыя налічвае 6 тысяч чалавек. Калі я адчую, што Свабодны прафсаюз зможжа лепш за нас вырашаць усе праблемы, я ахвотна сяду і буду рады за іх.

Распытвала
АНАСТАСІЯ К.

НОВАЯ СПРОБА КЕПСКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

(А ГЛЯДАЧ ІЗНОЎ ЗАСТАЎЛЯ У ДУРНЯХ)

Дагэтуль мне здавалася, што час планавых канцэртаў мастацкай самадзейнасці даўно мінуў. Аднак афіша канцэрта, на якім мне давялося пабываць нядаўна, старадаўняй «галачкай» клянула вока.

«Дваццаць васьмага лістапада. Упершыню ў Мінску! Перад гастролі ў Італію! Толькі два канцэрты! Іван Якушын (бас)! Выконваецца руская духоўная класіка, рамансы, творы з рэпертуару Шаляпіна. У праграме канцэрта паказ фільма Ю. Азарона «Маналог пасля смерці» (аб забойстве І. Талькова), фільма-лаўрэата Міжнароднага фестывалю «Залаты Віцязь». Спакусліва, ці не так?»

Аднак ні бясплатны ўваход, ні асоба Ігара Талькова не сабралі поўную залу. Больш за тое, калі б не ўдзельнікі Народнага хору выкладчыкаў БДУ (у той дзень у іх не адбылася рэпетыцыя, вось і зайшлі паслухаць канцэрт), то глядачоў можна было б пералічыць па пальцах.

Але ці будзе іх больш у наступны раз? Нават самы расцудоўны голас спевака не ў стане кампенсавать неарганізаванасць выступу. Безумоўна, тое, што не працуюць мікрафоны, пастаянна з агідным рыпам адчыняюцца дзверы і напалову пустую залу, не дае жадання выступаць. Тым больш, калі ты, як нашы госці, толькі што вярнуўся з паездкі ў Хатынь... Але, дазвольце спытаць, пры чым жа тут глядач?

Аднак нашыя расійскія госці так не лічылі. Што там для іх нейкі бясплатны канцэрцішка ў беларускім універсітэце?! Навошта дарэмна марнаваць сілы? — наперадзе чакае Італія, дзе Івана Якушына чакаюць і любяць. Канешне, гэта ж Італія. А тут можна і «пеўня даць», і словы забыць, і танальнасць збыліца, і увогуле проста спець «ад балды» пару песень — каб адчапіліся!

«Із-за острова на стрежень...», — зацягнуў мяккім басам вядомую песню Іван Якушын... Пасля першых жа тактаў на сцэне пачалася мітусня: голас яўна не стасуецца з акампаніентам. Кулісы нервова заторгаліся, замільгала галава канферансье — усё як пры кепскай самадзейнасці! А жаночы голас трывожна зашаптаў: «Ля-мінор, ля-мінор». Яшчэ куплет — зноў не тое! А з-за куліс зноў шэпчаць: «До-мажор»...

«І на сцэне бывае музыцыраванне», — не асабліва апраўдваючыся, патлумачыў І. Якушын. Спехам, без асаблівага жадання, хутчэй — з ласкі, ён праспяваў яшчэ пару песень і развітаўся. Незадаволены глядачы паступова пакідалі залу.

На сцэну, як напалоханы школьнік, выбег канферансье. Блытаючыся, запінаючыся і забываючы словы, ён назваў наступную выканаўцу: «Заслужаная артыстка Расіі Любоў Шарніна!» — і бегма са сцэны.

Праспявала Любоў Шарніна тры песні — і канцэрт скончаны. «Дзякуй за ўвагу!» І вам, панове артысты, дзякуй — за апэратыўнасць! У трыццаць хвілін амаль уклаліся!

«Вы прыходзьце ў Тэатр оперы і балету 30-га лістапада, — гасцінна запрашаў мяне Іван Якушын пасля канцэрта, — мы зможам падрыхтавацца і ўсё будзе іначай». Я і не сумняваюся, вядома, будзе і голас, і вопытны канферансье, і кветкі, і апладысменты, і прызнанне, напэўна!

Толькі, ведаецца, некай перастае паважаць артыста, які не паважае свайго глядача. І незразумела, каму трэба такія «паказальныя выступы» на ўзроўні кепскай самадзейнасці, калі ні артысты, ні зала не падрыхтаваны. А глядач... на жаль... зноў застаецца ў дурнях.

Вольга ХАЛАДАНКА

● НАТАТКІ З ВЫСТАВЫ

«Посмотри, Суламифь, на эти сапфиры. Одни из них похожи цветом на васильки в пшенице, другие на осеннее небо, иные на море в ясную погоду...»

Надевал царь на шею Суламифи многоценные ожерелья из жемчуга, который ловили его подданные в Персидском море, и жемчуг от теплоты ее тела приобретал живой блеск и нежный цвет...»

Хто б мог падумаць, што камяні захоўваюць у сабе так многа загадак і таямніц. І, значыць, таму людзі здаўна надавалі асаблівае значэнне камяням, надзяляючы іх вялікай сілай. І дагэтуль таямніца камяніў застаецца да канца неспазнанай. Ведаючы хімічную формулу рэчыва, навукоўцам удалося стварыць штучныя гранаты, дыяманты, іншыя каштоўныя камяні, якія па фізічных уласцівасцях вельмі цяжка адрозніць ад сапраўдных. Але няма ў іх той жыватворнай сілы, тых чараў, якімі надзяліла сапраўдныя камяні сама прырода.

А яшчэ існуе легенда, паводле якой кожны чалавек можа знайсці свой камень, які захаве яго ад усіх бед. Толькі ніхто не ведае, у якім баку яго шукаць... Да гэтага можна не ставіцца сур'ёзна, але, як і кожная легенда,

яна заслугоўвае ўвагі. А раптам Вы знойдзеце для сябе нешта новае ў цудоўным свеце камяніў, тым больш, што такая магчымасць з'явілася дзякуючы намаганням геологаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, якія на працягу 60 год стваралі ка-

касці людзей пабачыць на свае вочы ўзоры непаўторнай фантазіі прыроды.

Апроч таго, арганізатары выставкі хочуць прыцягнуць увагу да работаў беларускіх ювеліраў (амаль невядомых у сябе дома), творы якіх — бурштынавыя бранзалеты, пацеркі з бірузы, гранату, кварцу, сердалікавыя завушніцы і шмат іншага — можна набыць проста на выставцы.

Каменная казка

лекцыю мінералаў і горных парод. Гэты музей — самы багаты з усіх падобных у Рэспубліцы Беларусь — налічвае больш за 25 тысяч экзэмпляраў, прывезеных і студэнтамі з экспедыцый, і выкладчыкамі з Сібіры, Урала, Сярэдняй Азіі і розных іншых месцаў.

Спачатку музей быў толькі навучальным. Але ў 1991 годзе ён быў рэканструяваны, з'явіліся новыя аддзелы: геалагіі Беларусі, гісторыі развіцця Зямлі. Тады ж адбылася першая выстаўка музея, якая праходзіла ў Траецкім прадмесці і называлася «Каменная кветка зямлі». А потым было вырашана праводзіць выставкі адразу на месцы, у памяшканні музея. Мэта выставак — у першую чаргу, даць магчымасць вялікай коль-

«...Дарил также царь своей возлюбленной ливийские аметисты, похожие цветом на ранние фиалки, выпускающиеся в лесах у подножия Ливийских гор, — аметисты, обладавшие чудесной способностью обуздывать ветер, смягчать злобу, предохранять от опьянения и помогать при ловле диких зверей; персепольскую бирюзу, которая приносит счастье в любви, прекращает ссору супругов, отводит царский гнев и благоприятствует при укорошении и продаже лошадей...»

...И разноцветный агат — носящий его не боится козней врагов и избегает опасности быть раздавленным во время землетрясений; и нефрит, почечный камень, отстраняющий удары молнии...»

А роля выстады яшчэ ж і ў тым, каб праз эстэтыку, праз прыгажосць камяні прыцягнуць цікаўнасць людзей да прыродазнаўчых навук і вывучэння багаццяў зямлі. І наведваюць музей будучыя педагогі, хімікі, вучні мастацкай вучэльні, сувароўцы, мытнікі і матэматыкі, якіх прыцягваюць геаметрычныя формы крышталюў.

І мы так шмат распавялі пра таемствы камяніў, якія, па легендах, захоўваюць мудрасць Зямлі, каб прыцягнуць Вашу ўвагу да выставкі «Таямнічы свет камяня», якая дзейнічае ў зале музея з 15 лістапада па 28 красавіка з 13.00 да 19.00. А 26, 27 лістапада музей праводзіў вясеньскую выставу-продаж «Каменная казка», на якой былі прадстаўлены ювелірныя вырабы беларускіх майстроў і майстроў бліжняга і дальняга замежжа.

У 1980 г. у Лондане на Сусветным сходзе геологаў было вырашана прызнаць нормы, паводле якіх чалавеку, народжанаму ў пэўны месяц года, адпавядае пэўна вызначаны камень. Студзень — гранат; люты — аметыст; сакавік — аквамарын; красавік — алмаз, горны крышталю; май — ізумруд; чэрвень — жэмчуг; ліпень — рубін, сердалік; жнівень — хрызаліт; верасень — сапфір; кастрычнік — апал; лістапад — тапаз; снежань — біруза.

Ю. ВАСІЛІШЫНА,
К. ТКАЧЭНКА

«ЗА ВОЛЬНАСЦЬ НАШУ І ВАШУ» —

Менавіта так, у традыцыях «польскіх» легіянераў і «ліцьвіна» Андрэя Тадэвуша Касцюшкі — кіраўніка паўстання 1794 года, нацыянальнага героя Беларусі, Злучаных Штатаў Амерыкі, ганаровага грамадзяніна Францыі, называецца адна з работ, за якія прафесар, доктар юрыдычных навук ЮХО Іосіф Аляксандравіч атрымаў у гэтым годзе прэмію імя У. І. Пічэты. Менавіта гэты лозунг рэфрэнам праходзіць праз усе астатнія яго работы.

— Іосіф Аляксандравіч, ад імя рэдакцыі газеты «Беларускі ўніверсітэт» дазвольце павіншаваць Вас з атрыманнем прэміі. За якія яшчэ работы яна атрымана?

— Гэта шэраг работ па гісторыі дзяржавы і права: «Правовое становішча насельніцтва Беларусі ў XVI веку», «Крыніцы беларуска-літоўскага права», «Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Беларусі», а таксама брашура «Нарадзіўся я ліцьвінам», якая разам з «За вольнасць нашу і вашу» выйшла ў серыі «Нашы

славетныя землякі» і апавядае пра Т. Касцюшку. І, напэўна, мая работа па складанню энцыклапедычнага выдання «Статут Вялікага княства Літоўскага 1588 года» пад рэдакцыяй І. П. Шамякіна. Гэта калектыўная праца, якая выйшла ў 1989 годзе, разышлася па ўсім свеце і зараз з'яўляецца бібліяграфічнай рэдкасцю. Я рабіў уступны артыкул, каментары, пераклад на рускую мову. Заўважу, што Статут Вялікага княства Літоўскага — гэта самы буйны помнік звода дзяржаўных законаў.

— У якіх архівах Вы збіралі матэрыялы?

— Тэматыка маёй работы абумоўлівае і крыніцы, з якімі мне даводзілася працаваць. У асноўным, гэта заканадаўчыя акты, напрыклад, «Акты Западной Расіі», «Акты Літоўска-руускай дзяржавы» і іншыя. Працаваў у Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь, Расійскім цэнтральным дзяржаўным архіве старажытных актаў, у архівах Варшавы і Кракава. Крыніцы, якія я называю ў сваіх работах, напісаны, у асноўным, на беларускай, рускай, польскай мовах.

— Якую мэту сваёй дзейнасці Вы лічыце галоўнай?

— Справа ў тым, што гісторыя дзяржавы і права як навуковая дысцыпліна складалася зусім нядаўна. У 1963 годзе я пачаў чытаць на юрфаку лекцыі па гэтай дысцыпліне, распрацаваў праграмы і метадычныя дапаможнікі.

І ўсё, што я рабіў і раблю цяпер, скіравана на развіццё гэтай навукі на Беларусі.

— Значыць, сёння, калі

Беларусь змагаецца за свой суверэнітэт, трэба пачытваць гісторыю?

— Не толькі пачытаць

ваць. Яе трэба дасканала вывучаць. Для самапазнання. Наша беларускае права было самым распрацаваным. Ні ў адной еўрапейскай краіне не было нічога падобнага. У кожным артыкуле і раздзеле Статута Вялікага княства Літоўскага сцвярджаўся суверэнітэт дзяржавы, годнасць яе грамадзян. Да таго ж Статут быў напісаны на беларускай мове і мовай гэтай ганарыліся. Мы павінны вывучаць гісторыю, каб бачыць будучыню, каб не быць манкуртамі. Мы павінны бачыць не толькі гісторыю, але і людзей, асоб у гісторыі.

— Некалькі слоў аб сабе...

— Скончыў Мінскі юрыдычны інстытут у 1949 годзе. Потым аспірантура Беларускай акадэміі навук, абарона кандыдацкай, доктарскай. Ва ўніверсітэце працую ў 1956 года. Друкаваўся вельмі мала. Звязана гэта з тым, што да 1989 года, засвоіўшы гісторыю паводле Абецэдарскага, мы не бачылі сваёй сапраўднай гісторыі. На шчасце, гэтыя часы мінавалі, і мы можам знаёміцца з гісторыяй Беларусі без забароны.

Алёна, ШАЎКУН

Лаўрэатамі прэміі імя А. Н. Сеўчанкі за навуковыя дасягненні ў прыродазнаўчай сферы сталі доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар КАМЯК Анатоль Іванавіч, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Умрэйка Дзмітрый Сцяпанавіч і акадэмік Валадзько Леанід Вікенцьевіч (пасмяротна) за манаграфію «Уранілавыя злучэнні».

Мы прапановым чытачам размову з КАМЯКОМ Анатолям Іванавічам, загадчыкам кафедры лазернай фізікі і спектраскапіі.

ЦІ ПАТРЭБНА БЕЛАРУСІ АЭС?

— Кніга «Уранілавыя злучэнні» прысвечана агляду работ у галіне спектраскапіі і люмінесцэнцыі злучэнняў ураніла ў перыяд з 1949 па 1981 гады і прызначана для навуковых работнікаў, аспірантаў і студэнтаў старэйшых курсаў, а таксама работнікаў вытворчасці, навуковага і інжынерна-тэхнічнага персаналу галіновых даследчых і заводскіх лабараторый. Наша манаграфія з'яўляецца вынікам шматгадовых навуковых даследаванняў сумесна з супрацоўнікамі аптычных кафедраў і лабараторый навукова-даследчага інстытута прыкладных фізічных праблем Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Гэта праблема ў свой час (50-я гады) была прапанавана і распрацавалася акадэмікам АН БССР Антонам Нікіфаравічам Сеўчанкам, памяці якога і прысвечана манаграфія.

— Анатоль Іванавіч, у чым сутнасць Ваших даследаванняў?

— Уран — хімічны элемент, які адносіцца да разра-

ду цяжкіх металаў і займае 92-е месца ў табліцы Мендэлеева. Ён з'яўляецца асноўным атамным палівам, але ў прыродзе чысты уран сустракаецца рэдка, і галоўная наша задача — выявіць метадз больш эканамічнага атрымання урану з руды, аналітычнага выяўлення злучэнняў урану і іншых цяжкіх металаў у прадуктах. А калі мы будзем ведаць фізіку і хімію урану, мы будзем мець магчымасць наладзіць уранавую вытворчасць. Яшчэ ў саракавых гадах, калі рэзка ўзраста цікавасць да урану як крыніцы ядзернай энергіі, пачаліся рэгулярныя даследаванні фізічных, у тым ліку і спектраскапічных і хімічных уласцівасцей злучэнняў урану. Яны праводзіліся асабліва інтэнсіўна ў ЗША ў межах так званых Манхэттэнскага праекта. Вынікі работ абагулены ў манаграфіі Дзіке і Дункана ў 1949 годзе. У нас ідэя вывучэння уранілавых злучэнняў належыць С. І. Вавілаву, у якога навучаўся Сеўчанка, і першыя работы праводзіліся ў Вавілава

ў Ленінградзе. У 1953 годзе Сеўчанка пераехаў на Беларусь, дзе працягнуў даследаванні уранілавых злучэнняў. У гэтым жа годзе да яго ў аспірантуру паступіў Л. В. Валадзько, праз тры гады — Умрэйка, а ў 1962 годзе і я. На вялікі жаль, адзін з кіраўнікоў работ — акадэмік АН БССР Л. В. Валадзько — заўчасна памёр, не паспеўшы ўбачыць манаграфію выданую.

— Якое практычнае выкарыстанне маюць вашы работы?

— Вынікі нашых даследаванняў выкарыстоўваюцца ў народнай гаспадарцы ў галінах, звязаных з ядзернай энергіяй. Трэба адзначыць цікавы праект, які зараз знаходзіцца ў МАГАТЭ на экспертызе. Размова ідзе аб экалагічна чыстым, танным спосабе ўзбагачэння урану. Яшчэ адно важнае выкарыстанне — стварэнне метралагічных сродкаў (эталопаў) для вымярэння звышнізкіх тэмператур (ад азотных да геліевых). Праблема гэта вельмі важная з-за ад-

сутнасці прыбораў у гэтым інтэрвале тэмператур.

— Як вучоны-фізік Вы лічыце патрэбным для Беларусі адкрыццё атамнай электрастанцыі?

— Каб ліквідаваць энергетычны голад, нам неабходна АЭС як крыніца таннай энергіі. Другая справа, што мы павінны ўлічыць усе памылкі Чарнобыля. Пабудоваўшы атамную станцыю, Беларусь будзе пазбаўлена ад набыцця дарагой энергіі ў іншых краінах. Дарэчы, у Пухавіцкім раёне Мінскай вобласці «замарожана» будаўніцтва АЭС. Магчыма, аварыя на Чарнобыльскай станцыі навяла на думку, што будаваць АЭС побач з вялікім горадам (у даным выпадку Мінскам) не зусім разумна. Але ўвогуле — Беларусі патрэбна АЭС.

— Яшчэ раз віншваем Вас з атрыманнем прэміі і жадаем плёну ў Вашай працы. Дзякуй за размову.

Алёна, ШАЎКУН.

«МЫ ЗАХВАРЭЛІ РАДЫЁФОБІЯЙ»

— Дзмітрый Сцяпанавіч, віншваем Вас з атрыманнем прэміі імя А. Н. Сеўчанкі, а таксама Ганаровай Граматы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. З моманту выхаду манаграфіі «Уранілавыя злучэнні» прайшло больш за дзесяць гадоў. Якімі праблемамі займаецца

зараз?

— Акрамя даследаванняў злучэнняў цяжкіх металаў на аснове урана, якія маюць вялікае значэнне для вырашэння задач інфарматыкі, пошуку структур з наперад зададзенымі ўласцівасцямі і стварэння новых перспектывных рэчываў я займаўся і

займаюся сёння праблемай новых метадаў і сродкаў аналізу складаных шматкампанентных газавых асяроддзяў. Прасцей кажучы, паветра. Усе аўтапаркі, ДАІ забяспечаны прыборамі аналізу дымавых выкідаў, якія выпускае Беларускае оптыка-механічнае аб'яднанне імя Вавілава. Мы распрацавалі гэтыя прыборы для вымярэння ўтрымання шкодных рэчываў у выхлопных газах транспартных сродкаў.

Іншыя даследаванні таксама знайшлі скарыстанне ў прамысловасці і экалогіі.

— Наколькі апраўдана было б будаўніцтва АЭС у Беларусі з пункту гледжання экалогіі?

— Пры нармальнай рабоце атамная электрастанцыя значна чысцейшая, менш забруджвае паветра, чым, напрыклад, ЦЭС, якая працуе на вуглі. Хаця «газавыя» электрастанцыі наносць асяроддзю крыху меншую шкоду за «вугальныя», але ў Беларусі няма такіх сродкаў, каб закупаць газ у Расіі. Дарэчы, прыродныя выкапні — гэта не паліва, а сыра-

Адзін з аўтараў манаграфіі «Уранілавыя злучэнні» УМРЭЙКА Дзмітрый Сцяпанавіч, прафесар, доктар фізіка-матэматычных навук працуе зараз загадчыкам лабараторыі люмінесцэнцыі Навукова-даследчага інстытута прыкладных фізічных праблем імя А. Н. Сеўчанкі Белдзяржуніверсітэта.

віна. Сыравіна для ўсёй хімічнай прамысловасці, і паліць нафту ці газ увогуле лічу немэтазгодным. У якасці здабычы паліва для АЭС мы распрацавалі спосаб «цвёрдай дыфузіі», які не ўжывае шкодных фтарыдных злучэнняў і з'яўляецца больш экалагічна чыстым. Чакаем вынікаў экспертызы. Пасля аварыі на ЧАЭС мы захварэлі радыёфобіяй — страхам перад выкідамі. Але ў тым і сутнасць чалавека, што ён да ўсяго прывыкае. Да небяспекі таксама. Быў такі выпадак у маёй аспіранцкай практыцы. Фактычна маёй работай кіраваў Л. В. Валадзько, бо А. Н. Сеўчанка як рэктар быў заўсёды заняты. Л. В. Валадзько (заўзяты курільшчык) пры вопытах папярэсці тушыць і адкладваў убок, бо назіраць за дзюарам (колбай без паветра), дзе змяшчаўся вадкі кісларод і даследуемае рэчыва, трэба было звернуць. Потым ён яе толькі адкладаў, по-

тым толькі гасіў, а потым — не рабіў ні таго, ні другога. А калі б попел з іскрай трапіў у кісларод (які гарыць вельмі добра), не вядома, якая частка фізічнага корпуса засталася б стаяць на месцы. Так і з Чарнобылем. У людзей прытуляецца пачуццё страху, небяспекі, і часта гэта прыводзіць да трагедый.

— Дзмітрый Сцяпанавіч, можна крыху аб сабе...

— Паступіў на вучобу ў Белдзяржуніверсітэт на фізічны факультэт у 1951 годзе і скончыў яго ў 1956. Тут праішоў курс навучання ў аспірантуры і з 1959 года працаваў паслядоўна малодшым навуковым супрацоўнікам, асістэнтам, выкладчыкам, дацэнтам і прафесарам кафедры фізічнай оптыкі. У 1962 годзе абараніў кандыдацкую дысертацыю, а ў 1971 годзе — доктарскую па спецыяльнасці оптыка; у 1965 годзе было прысвоена званне дацэнта, а ў 1972 — прафесара па кафедры фізічнай оп-

тыкі. Быў адным з арганізатараў Навукова-даследчага інстытута прыкладных фізічных праблем. Падрыхтаваў 2 доктары і 20 кандыдатаў навук.

— Калі пачалася вайна, Вам было ўсяго сем гадоў. Нягледзячы на такі, скажам, не вельмі вялікі ўзрост, Вы бралі ў ёй актыўны ўдзел і ўзнагароджаны ордэнам Айчынай вайны II ступені і многімі медаламі.

— На той момант, калі да нас на Капыльшчыну прыйшлі немцы, мне было ўжо восем. Перад тым у нашу вёску завітаў былы супрацоўнік Наркампраса, дзе да вайны працаваў мой бацька, і прапанаваў схават нейкія важныя дакументы. І пазней я дапамагаў партызанам чым мог. Хто мог падумаць, што я, малы, займаюся нейкай дзейнасцю. У нашай хаце, дзе я жыў з дзедам і бабай, быў штаб партызанскага атрада. У снежні 1942 года немцы падышлі да нашай вёскі, каб вынішчыць партызанаў. Завязаўся Лаўскі бой (каля вёскі Лавы). На могілках перад вёскай у засадзе загінулі 26 партызанаў з 27, але ўсё партызанскае злучэнне было выведзена і падалося ў Налібоцкую пушчу, а пасля — на Палессе. Партызаны пайшлі, а я да канца вайны хаваў тыя дакументы.

Алёна, ШАЎКУН.

Фотаздымкі
Аляксея
СУПРУНА.

● 3 МЕСЦА ПАДЗЕЙ Гульня на вылет

11—12 кастрычніка прайшлі гульні 1/4 фіналу агульна-універсітэцкага КВЗ. Актывая зала ў галоўным корпусе была поўнай (хоць на другі дзень людзей было меней), і першая думка, якая прыходзіла ў галаву і выклікала захапленне, — гэта ўпэўненасць у тым, што студэнткае жыццё існуе і нават часам бурліць.

У першы дзень гулялі ФЭФ, хімфак і юрфак. Людзі разважлівыя, да якіх я залічваю сябе, адразу былі настроены на перамогу філосафаў і эканамістаў, але прыхільнікі дзвюх другіх каманд крычалі на працягу ўсёй гульні ў падтрымку сваіх герояў. Асабліва вылучыўся юрфак, які быў у шчаслівай істэрыцы нават ад таго, што ім дастаўся торт, які спонсары падаравалі як прайграшым. Хімікі, якія былі блізка ад прайгрышу, але нейкім кур'ёзным чынам абагналі юрыстаў па ачках на дамашнім заданні, былі таксама вельмі радыя, тым болей, што прыхільнікаў мала цікавілі ласункі, і яны прайшлі пасля заканчэння свята па начных вуліцах, поўначы іх песнямі і бітымі піўнымі пляшкамі.

Жарты, якія сыпаліся са сцэны, тычыліся пераважна рэкламы на тэлебачанні, ужывання спіртных напояў і Прэзідэнта. За два дні не было ніводнай каманды, якая б не закранула мінулае і сучаснасць Аляксандра Рыгоравіча, і рабілася гэта збольшага груба, бестактна і нязграбна. Увогуле, недарэчнай пошласці было занадта многа. Вядучы

цытаваў вершыкі, якія скончаліся яўна бруднай парнаграфіяй. А што ўжо казаць пра каманды? Скажам адразу, адмысловым, тонкім гумарам на КВЗ пахне рэдка.

Фурорам другога дня стала каманда журфака, якая гуляла з мехматам і географамі і была асвістаная. Зусім слабая каманда, сабраная далёка не з лепшых прадстаўнікоў «самага творчага» факультэта, займалася, у асноўным, расхвальваннем журфака і бязмерным ганьбаваннем сапернікаў. Выступленне журналістаў выклікала сорам і раздражненне ва ўсіх глядачоў, а група прыхільнікаў хутка вырашыла не паказваць нікому, хто яны такія. Дый куды магла пайсці каманда з 18-гадовых дзяўчатак і пары заду-

менных юнакоў хоць бы супраць аднаго паручыка Ржэўскага, які выступаў за геафак?

Але дружба ўсё ж перамагла і на другі дзень. Услед за просьбай вядучага быць трохку дабрэйшымі паступіла прапанова каманды мехмата пасябраваць тром факультэтам і здзейсніць падарожжа ў горы, што было асноўнай тэмай вечара.

Такім чынам, хутка мы зможам пабачыць паўфінальныя гульні, а потым і фінал. Але справа нават не ў перамозе. Проста ёсць кайф, які ты атрымліваеш, калі ўсё класна на сцэне, усё здорава ў зале, калі табе няма дзе ўстаць, не тое што сесці, і застаецца толькі жаданне пабачыць, што ж будзе далей.

А. ПАУЛОУСКІ.

● 3 ВУХА Ў ВУХА

ЧУМА

Чума — вострае інфекцыйнае захворванне, якое характарызуецца цяжкой інтаксікацыяй, ліхаманкай, пашкоджаннем лімфатычнага апарату і лёгкіх, адносіцца да каранцінных інфекцый. З'яўляецца занозам, пераносчыкі — блохі, магчымае заражэнне ад чалавека, хворага на лёгкую форму чумы. У арганізм чалавека ўзбуджальнік можа трапіць праз скуру, дыхальныя шляхі і страўнікава-кішачны тракт. У залежнасці ад варот інфекцыі ўзнікае бубонная, лёгкая або кішэчная форма чумы, захворванне можа прымаць таксама септычнае працяканне.

Інкубацыйны перыяд доўжыцца ад 2 да 10 сутак (у прышчэпленых). Захворванне пачынаецца раптоўна з дрыжыкаў, хутка павышэння тэмпературы цела да 39° і вышэй. Рана з'яўляецца і хутка нарастае інтаксікацыя: рэзкі галаўны боль, стомленасць, мышачныя болі, млоснасць, ірвота, можа быць ўзбуджэнне, трызенне. Пульс часты (да 120—140 удараў за хвіліну), слабага напаўнення, артэрыяльны ціск паніжаны, тоны сэрца глухія, дыханне пачашчанае. Жывот уздуты, пягонка і селязёнка павялічаныя. Пры бубоннай форме на першы другі дзень хваробы з'яўляецца лімфадэнт (чумны бубон). У працэсе уцягваюцца звычайна некалькі суседніх вузлаў і навакольная клятчатка, скура над бубонам — барвава-чырвоная, ільсніцца. У далейшым бубон нагнаваецца і прарываецца, пры добракасным працяканні можа

быць поўнае рассысанне бубона. Ускладненні: чумная пнеўманія, сепсіс.

Лёгкая форма чумы характарызуецца цяжкой інтаксікацыяй, высокай ліхаманкай, прагрэсіруючым падзеннем артэрыяльнага ціску (інфекцыйна-таксічны шок). У прышчэпленых лёгкая форма можа працякаць адносна няцяжка, нагадваючы пнеўманію іншай этыялогіі.

Дыягностыка засноўваецца на эпідэміялагічных і клінічных даных і пацвярджаецца бактэрыялагічна. Для даследавання бяруць змесціва бубона (пунктат), язвы, кроў, макроту, кавалькі органаў трупа. З сералагічных метадаў выкарыстоўваюць рэакцыю пасіўнай гемаглютынацыі і рэакцыю нейтралізацыі. Дыферэнцыруюць ад тулярэміі, сібірскай язвы, сапу, пнеўманіі.

Прафілактыка чумы ажыццяўляецца шляхам вакцынацыі насельніцтва сухой жывой вакцынай. Пры з'яўленні захворвання чумой у населеным пункце яго жыхары павінны быць вакцынаваныя супраць чумы, бо вакцына, уведзеная аднаразова, ужо з пятага-сёмага дня забяспечвае пачатак развіцця імунітэту. Вакцынацыі падпадаюць усе жыхары, якія не маюць супрацьпаказанняў, уключаючы дзяцей да 2-х гадоў.

Увядзенне вакцыны выклікае імунітэт працягласцю да аднаго года, у выпадку цяжкой эпідэмічнай абстаноўкі праз 6 месяцаў праводзіцца рэвакцынацыя.

Доктар-эпідэміялаг
2-ой гарадской клінічнай
бальніцы
БАЙЧУК Т. М.

ФІЗІЧНАЯ КУЛЬТУРА І СТУДЭНТ. ЗАКАНЧЭННЕ РАЗМОВЫ

У гэтым артыкуле, які з'яўляецца заключным, разглядаецца меркаванне студэнтаў, выказанае імі ў анкетным апытанні па розных аспектах арганізацыі фізічнага выхавання ва ўніверсітэце.

Усім рэспандэнтам зададзі такое пытанне: «Дайце ацэнку стану фізічнай культуры і спорту ва ўніверсітэце». У табліцы ў працэнтах паказана сярэдняя ацэнка як па чатырох крытэрыях якасці, так і па курсах.

Думка студэнтаў	Курсы			Сярэдняя ацэнка
	1	2	3	
Выдатна	8,8	4,8	3,2	6,1
Добра	44,2	31,7	36,5	38,0
Сярэдне	40,2	50,5	47,5	45,6
Кепска	6,8	13,0	12,8	10,3

І калі амаль 9% першакурснікаў ацэньвае на «выдатна», то такую ж думку выказваюць толькі 3,2% студэнтаў 3-га курсу. Як бачым, старшакурснікі больш скептычна ацэньваюць стан фізічнай культуры ва ўніверсітэце.

Анкетнае апытанне было ананімным. Таму мы вырашылі паставіць перад студэнтамі шэраг такіх пытанняў, на якія трэба было адказаць адкрыта, без аглядакі. Першым такім пытаннем была просьба да рэспандэнтаў ацаніць якасць навучальнага працэсу па фізічнаму выхаванню. Улічваючы, што анкетаванне ў асноўным праводзілі студэнты-сацыялагі, мы можам выказаць думку, лічыць парадкава праўдзівай.

Ніжэй прыводзіцца табліца, у якой адлюстроўваецца ацэнка студэнтаў навучальнага працэсу па фізыхаванню.

Ацэнка студэнтамі якасці заняткаў	Курсы			Сярэдняя ацэнка
	1	2	3	
Выдатна	16,6	14,4	15,1	15,7
Добра	49,6	47,1	36,8	45,0
Сярэдне	28,9	30,0	33,6	30,0
Кепска	4,9	8,5	14,5	8,3

І тут назіраецца падобная тэндэнцыя. Студэнты старэйшых курсаў даюць і больш нізкую ацэнку якасці ўрокаў фізыхавання. Напрыклад, на «кепска» ацэньваюць 4,9% першакурснікаў, але 14,5% студэнтаў 3-га курсу. Чым жа тлумачыцца такая тэндэнцыя?

Відавочна, прычын тут некалькі. Асноўная з іх, на наш погляд, такая: паступілішы ва ўніверсітэт, першакурснікі сустракаюцца з лепшай арганізацыяй фізічнага выхавання, чым у школе. Праз 1—2 гады студэнты прыходзяць да высновы, што гэтая арганізацыя навучальнага працэсу далёка ад ідэальнай і пакідае жадаць лепшага.

Прыводзім яшчэ адну табліцу, у якой адлюстроўваецца таксама меркаванне студэнтаў аб якасці вучэбных заняткаў па фізыхаванню, але ў шматгадовай дынаміцы — 1979, 1987 і 1994 гг. Менавіта ў гэтыя гады мы праводзілі ва ўніверсітэце падобныя анкетныя апытанні.

Ацэнка студэнтамі вучэбных заняткаў

Выдатна
Добра
Кепска

Сярэднія паказчыкі па гадах

	1979	1987	1994
Выдатна	7,1	10,9	15,7
Добра	44,8	39,9	45,9
Кепска	7,5	8,3	8,4

Калі ў 1979 г. станоўча (выдатна і добра) ацэньвалі 51,9% студэнтаў, у 1987 г. — 50,8%, то ў 1994 г. — 61,6%, г. зн. значна вышэй. Гэта тлумачыцца, па ўсёй верагоднасці, дзвюма асноўнымі прычынамі — уводам ў строй новага спорткомплекса і імкненнем выкладчыцкага саставу кафедры фізыхавання палепшыць якасць сваёй работы.

Цяпер паглядзім, ці ёсць розніца ў ацэнцы якасці фізыхавання ў нашым універсітэце ў залежнасці ад розных груп студэнтаў — іх здароўя, спартыўнай падрыхтаванасці, полу.

Калі ў сярэднім, як мы бачым на папярэдніх табліцах, 15,7% студэнтаў ацэньваюць якасць ўрокаў па фізыхаванню на «выдатна», то мужчыны, якія даюць такую ж ацэнку, — 20,2%, а дзяўчаты — значна меней (12,4%). Відавочна, гэта тлумачыцца не толькі больш высокай патрабавальнасцю да фізыхавання жаночага полу, але і пэўнай незадаволенасцю студэнткаў умовамі заняткаў, якасцю спартыўнай базы, у вядомай меры — і выкладчыкамі.

Найбольш нізкай з'яўляецца ацэнка студэнтаў з аслабленым здароўем, якія займаюцца ў спецыяльнай медыцынскай групе (ЛФК), — 12%, найбольш высокай — у тых, хто займаецца ў спартыўных секцыях (22,4%).

І на заканчэнне прааналізуем табліцу з адказамі рэспандэнтаў на пытанне «Ці падабаецца Вам выкладчык фізыхавання, у якога Вы займаецеся?»

Характарыстыка выкладчыка	Сярэдняя ацэнка	1 курс	3 курс	Спарт-смены	ЛФК
Вельмі падабаецца	35,7	36,1	34,4	47,0	31,6
Збольшага падабаецца	41,3	41,8	41,6	36,8	42,1
Не падабаецца	5,4	4,4	9,1	4,2	5,2

Як бачым, большасць студэнтаў станоўча ацэньвае выкладчыцкі састаў. І тут самая высокая ацэнка свайго трэнера — у спартсменаў, самая нізкая — у спецыяльнай мед-групе. Перад кафедрай фізыхавання стаіць адказная задача — і ў далейшым працягваць павышэнне якасці вучэбных заняткаў, выходзіць у студэнтаў любоў да фізічнай культуры, умацоўваць іх здароўе, фарміраваць маральныя якасці.

С. МАКАРЭВІЧ,
дацэнт, загадчык кафедры
фізыхавання БДУ.
У. РЭЙЗІН,
дацэнт, кандыдат
педагагічных навук.

«Мальва» — это значит цветок

Родилась «Мальва» в 1993 нелегком году. 4 октября новорожденной исполнился год. Что же мы имеем?

Вообще-то мальва — это цветок, но я называю так всех творческих людей в искусстве и литературе: поэтов, музыкантов, художников и артистов. Одна девчонка назвала нас «филиалом митьков». Я думаю, она не ошиблась.

Помните, как у Флоренского: «Неплохо было бы собрать всех митьков, одеть в тельняшки и сфотографировать»? Как видите, идея создания клуба витала в воздухе давно. Однако нам, минчанам, не стоит, думаю, идти путем простого подражательства. Наш клуб — это прежде всего свое лицо, между «митьком и друидом», по меткому выражению Б. Грибеншикова. Наше лицо — это не просто «собрать водки попить», а даже в противовес. Вместе мы сделаем больше, лучше, глубже, чем каждый в одиночку.

В разные периоды деятельности «Мальва» пересекалась

с экспериментальными творческими мастерскими «Такая жизнь», газетой «Знамя юности». Среди наших хороших знакомых и друзей я могу назвать Анну Гилевич, Борю Штерна, Марата Грингауза, Лёшу Андреева и многих других. Особенно хочется отметить Виталия Простоту, под мощным покровительством которого была заложена наша первая «песочница».

Идей для совместного творчества имеется масса: например, выпуск своего журнала и передача на радио, но главное — не придумать, а сделать это.

Одна из идей — литературная игра «Кто есть кто». Объявления расклеивались во многих ВУЗах, но пока никто не откликнулся. Игра эта для тех, кто пишет стихи. В чем ее суть? На «ринг» выходят двое игроков. Предварительно все участники складываются в призовой фонд. Этот «ценный приз» перейдет победителю. Один игрок читает

стихотворение, второй высказывается о нем. Затем они меняются ролями. Зал голосует за «высказанное мнение». В зависимости от голосования игрокам начисляются баллы. Кто их больше наберет, тот и выиграл. Напоминаем, что у нас существует предварительный отбор участников! «Халтура» и откровенный «плагиат» отсеиваются. В остальном — полный простор фантазии, правила игры не являются чем-то закостеневшим. Рассчитываем на активность играющих. Итак, если Вы пишете стихи — смело звоните.

Конечно, наш клуб нуждается в спонсорах и меценатах, и если кто-то заинтересовался, пишите: 220099, г. Минск, а/я 165.

Все справки по игре Вы можете получить по телефонам: 79-77-24 (Света), 53-68-81 (Даша).

Удачи!

СЕКРЕТ Евгений

В 4.07 улицы Минска были еще пустыни. Ни один автомобиль, а тем более трамвай, не нарушал тишины спящего города: поэтому одинокий велосипедист, едущий по главному проспекту столицы в это столь раннее для прогулок время, выглядел очень странно. Возле моста через зелено-бурую реку Свислочь он остановился и слез.

В 4.09, не спеша отвязав от багажника большой сверток, гражданин развернул бумагу. В свертке оказался весьма увесистый камень. Человек достал из кармана крепкую веревку и стал ее привязывать.

В 4.26 он поднял глаза к небу, что-то бормоча. Описав большую дугу, высоко над его головой полетела какая-то звезда с длинным зеленым хвостом. Приняв это астрономическое явление за добрый знак, человек перекрестился и кряхтя полез на чугунные перила моста.

В 4.31 он рухнул в речную пучину.

Но уже через миг его тело, мягко отпружинив от водной глади, отскочило обратно к перилам.

Иван Шохтер недоумевал. Он с удивлением обнаружил, открыв глаза, что вновь стоит на том же самом месте, откуда только что прыгнул. Одежда на проверку оказалась сухой, словно и не соприкасалась с водой. Шохтер подумал, что у страха глаза велики, но раз решил топиться, значит нужно топиться. Не до нервов. И глаза тоже можно не закрывать.

Так и сделал. На этот раз Иван встретился с рекой лицом к лицу. Больно ударившись носом о воду, Шохтер вновь отлетел от нее, правда, не так удачно, как в первый раз, и распластался на асфальте дороги. Вдобавок, камень, привязанный к шее, заехал ему по лбу. Было от чего расплакаться. Иван Шохтер обошелся недлинным выражением для проявления собственных эмоций и гневно сплюнул. Так как он лежал на спине, то и это решение оказалось неудачным.

Приближался рассвет и милицейская машина.

В это злосчастное утро 28 июля 1993 года сержант Г. Кацубо и рядовой Вовка Тихенький совершали обыкновенный ночной рейд по городу. Время их дежурства подходило к концу, поэтому доблестные стражи порядка спокойно выехали на проспект им. В. И. Скарны, не ожидая столкнуться на что-либо неожиданное и неординарное. Старый «ГАЗик» радостно поскрипывал на более-менее ровной дороге после дребезжания на рытвинах и ухабах переулков и бульваров. Фонари освещали простуженные окна витрин «Кали ласка». Все вокруг выглядело как обычно.

Нечто зеленое и хвостатое пролетело по небу с довольно большой скоростью для любого зеленого и хвостатого, которое поставлено или могло

быть поставлено на учет в милицию.

— Ракета! — нашелся сержант. Рядовой Тихенький не нашелся, но тут же, спохватившись, среагировал:

— Ишь ты! Вот ведь!

Мгновенно заглохла машина.

— Время?

— Скоро половина пятого.

— Сам заправлял машину?

— Да.

— Тогда понятно: бензин кончился. Вылазь-ка! Будем толкать.

Два дюжих милиционера (1м и 67 и 1м 71 залихватски толкнули машину и устремились за ней.

Они не спеша приближались к мосту, возле которого

Аўтар аповесці — ужо знаёмы для чытачоў «БУ» студэнт V курса ФЭФа

Фёдор ПЕКАРСКИЙ Фы

притяжения химический состав, большей частью включающий в себя воду (H₂O), отказывался выливаться из граненой емкости в 200 мл. Преспокойно «ёрш» оставался у дна стакана, даже после энергичного встряхивания.

Впрочем получившееся желе неплохо резалось, и его можно было есть, медленно пережевывая.

Вечеринка продолжалась до первых самолетов.

Как хорошо известно любому человеку, получившему среднее советское образование, магнит притягивает к

го рвал и метал Иван Шохтер.

Оправившись от первого потрясения, Шохтер попытался ослабить веревку, сильно пережавшую шею. Поскольку же никто и никогда не учил его вязать узлы, Иван навязал их слишком много... Стоило потянуть веревку за один узел — тут же затягивался другой... Но, несмотря ни на что, камень вскоре был отвязан. Иван облегченно вздохнул, хорошенько размахнулся и, развернувшись на 180°, с силой бросил его прочь.

Послышался звон разбитого стекла.

Перегнувшись через подоконник стоял Гриша, студент одного из не самых тихих факультетов БГУ. Философское образование, получаемое им, подсказывало, что пришло время очередного госта. Гриша прислушался ко внутреннему голосу. Внутренний голос икал и что-то невразумительно подсказывал.

— Начну издадека... Давайте выпьем!!!

Все согласились. Не чокаясь, в разное время каждый из собравшихся за столом запрокинул рюмку.

— А я видел падающую звезду! — сообщил, не оборачиваясь, Гриша. Ответом ему послужило дружное молчание.

В комнате было так тихо, что в ней был слышен храп соседей снизу.

Повернувшись в зал, Гриша увидел картину, достойную классической сцены из голевского «Ревизора». Все замерли в неестественных позах, кроме двоих, но те — не в счет, так как давно уже спали.

Вопреки всем известным законам логики и земного

себе железо. Известно так же, что мы — не дураки: самолеты из железа не делаем, для этого есть более подходящий материал — дюралюминий. Магнит его не притягивает. Впрочем, метеорит, упавший в этот день на город Минск, и не обладал магнитными свойствами и не притягивал ни железо, ни электрический ток. Зато он прекрасно притягивал к себе самолеты, которые ни свет ни заря, весело жужжа, шлепались на асфальт спящего города, пугая молчаливых старушек, повывсовывавшихся из своих окон.

Нужно отдать должное метеориту: он притягивал только самолеты, но не пассажиры. Пока пассажиры находились на борту авиалайнера, сам он, попав в воздушную зону над городом, замирал на месте и начинал дрожать, вытрясая из себя людей. По странной закономерности последний из самолета всегда вытрясался глава экипажа — командир корабля.

Освободившись от людей на своем борту, ТУ-134 или БОИНГ-237 падал вниз. Бывшие его пассажиры в чем-то оставались парить в воздухе, как птицы. Кое-кому из них удавалось выписывать «мертвую петлю» и «Бочку Нестерова».

Так, один за одним самолеты почти всех авиакомпаний мира стали сбиваться со своих курсов и притягиваться к Минску, где и, так сказать, «обретали покой».

Часам к семи утра небо над городом было черно от витающих там людей всех цветов и национальностей. Никто из них не скучал, тем более, как выяснилось, на высоте «птичьего полета» на водку не действует всепроникающий «резинный вирус».

Говорят, что браки заключаются на небесах. Недавно наука получила этому прямое подтверждение, так как 12% всех женщин, побывавших в дни описываемых событий в небе над Минском, через девять месяцев успешно родило. Почти без осложнений. Статистика такова: 53% — мальчиков, 47% — девочек.

Утром, окончательно проснувшись, минчане немного занервничали и потихоньку, маленькими группками по 40 тысяч человек, стали стягиваться к центру города: на людей посмотреть да себя показать.

так и в воздухе. Такие популярные названия, как «Душечка», «Лапочка», «Красный богатырь»... явно не подходили, а другие с ходу придумать было сложно, поэтому, чтобы долго не мучиться, его назвали «Метеорит 2-17 4 ВС», увековечив тем самым номер личной автомашины зубного техника из Воронежа гражданина Шипцова, который, правда, так и не был, впрочем, никогда поставлен об этом в известность.

Результаты работы специальной комиссии были объявлены народу. Народ благодарно взвыл и, по привычке, потуже затянул ремни, хотя прямой необходимости в этом не было.

Нужно было найти виновника.

Им оказался некий И. Шохтер, разбивший в утро этого

ли спецотряды снайперов из детских роток, принятых на вооружение молодой белорусской армией.

Изнутри жителей города растлевали предприимчивые вездесущие коммерсанты, из-под полы торгующие сухим спиртом «Royal» в таблетках. Опьяневшие люди из солидарности привязывали бутылки с водкой, которую пить на земле не было никакой возможности, к воздушным шарикам, наполненным гелием, и отпускали вверх, в небо. Сбивать все пущенные шарики снайперы не могли, так как не хватало маленьких камушков. Поэтому вскоре повсеместно случилось всеобщее веселье.

Как обычно, на высоте оказалось наше белорусское правительство, видя такое безобразие, вовремя объявившее новый национальный белорусский праздник с очень музыкальным названием: «Просто праздник».

МЕТЕОРИТ 2-17 4 ВС

Повесть-дневник

На площади Независимости, где отродясь стоял бронзовый памятник первопечатнику Беларуси — Ленину, разбили палаточный городок. В нем поселились заслуженные метеорологи республики, два именитых астрофизика и взвод ОМОН (так, на всякий случай).

Как всегда, на высоте оказалось наше белорусское правительство, перебравшееся по такому поводу на самый верхний этаж своего Дома правительства. А чтобы народ не счел их выскочками, политики старались поменьше вылезать на крышу и высываться из окон.

Жители города и гости столицы от нечего делать слонялись туда-сюда, опасливо поглядывая на парящих над ними высоко в небе бывших пассажиров валявшихся повсюду самолетов, и ждали какого-нибудь важного сообщения.

А метеорологи тем временем в научных целях создали маленькую модель обсерватории в палаточных, если не сказать хуже — полевых условиях, по которой с огромной точностью воссоздали все случившееся минувшей ночью. Датчики, сделанные из трех старых зажигалок «Cricket» и установленные на игрушечной обсерватории, показали, что в ночь с 27 на 28 июля этого года на город упал неопознанный метеорит неизвестного происхождения со скоростью ± несколько метров в секунду.

Астрофизики, не желая оставаться в стороне, заявили, что по их высокопрофессиональным расчетам на карманном каркуляторе «Philips» — это вовсе не метеорит, а физическое тело астероидного типа, и на время завоёвали себе популярность среди женщин-метеорологов.

Встал вопрос о том, как назвать это природное явление, приведшее к экологическому дисбалансу как на земле,

дня большим увесистым камнем лобовое стекло милицейской машины. Собравшимся показали скрючившегося сержанта милиции, которому камень, отскочив рикошетом от машины, переломал все руки, ноги, выбил зубы и поставил синяк под левым глазом.

В то же время в районе Комаровского рынка неожиданно нашелся какой-то бывший не то жонглер, не то акробат — одно слово, циркач, — который за мизерную сумашедшую цену продавал желающим воздушные шары, с помощью которых не составляло особого труда подняться вверх, в небо, что многие и делали, пополнив гвардию так называемых «летунов». Стоит заметить, что продавец забывал объяснить улетающим способ возвращения обратно на землю, а может быть, не знал его вообще. Но так или иначе, в небо вскоре стало довольно тесно и голодно. Дело в том, что никто и не думал брать с собой в полет хоть какую-нибудь еду.

Необходимо было принять срочные меры.

Как обычно, на высоте оказалось наше белорусское правительство, которое дружно вывалило на крышу своего Дома правительства, чтобы быть ближе к народу: пуская народ, дескать, видит своих избранных. Все они старались как можно тише чавкать, чтобы, не дай бог, не вызвать народное недовольство.

На беду КГБ в стаю прохлаждающихся в воздухе затесалось несколько американских шпионов, всячески разлагавших еще не окрепшую белорусскую молодежь, подсовывая им журналы с фотографиями американского здорового образа жизни. Шпионов отстрелива-

В короткое время город стал крупнейшим туристическим центром, что послужило хорошим стимулом развития торговли и предпринимательства. Особой популярностью у многочисленных туристов пользовалась водка местного завода «Кристалл» — «Белая Русь», продававшаяся вразвес в любую тару покупателя. Туристу, купившему ее, привязывалась к ноге длинная веревка, давался в руки воздушный шар, благодаря которому он и поднимался в небо над Минском. Затем, по его желанию, опускали вниз. Таким же образом, веревками, вернули на землю всех «летунов».

Властям города пришлось отменить проведение международного чемпионата по плаванию, но было объявлено о соревнованиях по акробатическому шмяканию о воду, предполагаемых где-то в середине августа.

Живой человеческий организм, по наблюдениям медиков, оказался неподвластным деструктивному влиянию водо-резино-образующих качеств метеорита. Человек так и остался человеком, несмотря ни на что.

Когда прошли все опасения, утихли все беспочвенные волнения, спустя две недели, город, наконец, спокойно уснул. В эту тихую звездную ночь, с 11 на 12 августа 1993 года, над Минском... разразился метеоритный дождь, который повторяется только раз в 160 лет, как говорят наши удивительные астрономы.

Эпизод:

*Смотри
Звезды падают с неба
Все говорят, что
На счастье
Какое уж тут счастье
Когда
Звезды
Падают с неба*

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСИТЭТ

Мінская паліграфічная фабрыка
«Чырвоная зорка» МБПА
імя Я. Коласа.

1 снежня
Зак. 1780.
Т. 1000 экз.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСИ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБ-
РУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4,
ПАКОІ 411-412
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

В. а. рэдактара
Т. М. КАЗАК